

מו"ש, ליל א' דחג הפסה: לאחר תפילה ערבית הגיעו ב"ק אדמו"ר שליט"א לראות את הסדר של החזרים, בבניין "בית רבקה", והביש בכל מקום ובעיקר במתבה שאל אם כולם הפרשו הלה, וכן אם עשו את המורה בשינויו, ואמר שישראלו אצל הרוב שמואל לויטין (והקשרו הרבה לויטין בדיעבד).

הסדר של ב"ק אדמו"ר שליט"א נערך בכהוג בדירות ב"ק אדמו"ר מהורי"ץ, והחליל קצת אחרי השעה השעה, בראש השולחן, על המקום של אדמו"ר מהורי"ץ, מונח טס של כסף, וכף ומולג וטכין, ועל הטס מונחת מפה (סאלפעטקה). מימין לו, ליד המקום בו יושב ב"ק אדמו"ר שליט"א הכנינו עוד קודם בואו את המצאות, מונחות על טס כל כספם המכוסה היטב במפית ניר.

כשהגיעו ב"ק אדמו"ר שליט"א הסיר את המצאות מעל הטס ותיקן היטב את המפות של נייר שיכסו היטב את הטס. אח"ב לקח מפה של بد וכפלה לשנים והניח באמצע מצחה העלונה (הכהן), ותחתיו המצאה השני (הליוי) ותחתיו המצאה השלישי (היישראלי), ואת החלקה השנייה של המפה פרס על המצאות מלعلاה. אח"ב לקח מפת ניר והניח בז המצאה השלישי (התחנתה) והשני, ואת הקצה כפל מעט (כדי שבשיגלה את מפת הבד העלונה יראו כל המצאות בכת אחת, ולא ייכסו עליהן המפות האמצעיות). אח"ב נתן מפה בין השניים לעלונה וכפל ג"ב בז"ל, ודריך שהמצאה התחנתה תהי' ג"ב נראית בשיגלה המצאות, ולא תהיה תחובה ביותר תחת המצאות שעלי'.

אח"ב התחיל בסדר הקשרה, ולפני כל דבר הביש בהגדה שלו (עם לקוטי מנהיגים וטعمים). גם נמצאו אצל סידור עם כוונות הארייזל ובו מנחת ההגירה שלו, ועוד איזה רפאים נדפסים.

הסיר במעט את כל הבשר מעל הזרע את המורה דחק היטב בידו (כנראה בכדי

אין ישיבה, אויב ער האט וגערארפט האבן זארג אויפ פרנסה, זאל דאס [??] ער האט בזיעט געוארגעט, מספיק זיין, עס איז ניט דא ערסט פון ווועמען מורה ער האבן, קען מען דאס זאג אפען.

בסיום ההתוועדות עמד הרב דיסקינד ואמר: "אלע בעטן א ברכה פון רבין שליט"א שיוליכנו אנטקען משיח[?], וענה: "דורך חסידות ווועט מען ברענגן משיח, חסידות איז ניט פאר יהידי סגולה נאר יעדערע דארף האבן א קביעות עתים בזה". ההתוועדות הסתיימה בשעה 15:4, כרכע שעה לפני השקיעה, והתפללו מנהה (והיו שהתפללו שחורת מוסך מנהה...).

אור ליום שני, ב' ניסן: לאחר תפילה ערבית, נכנס הרוב שמואל לויטין לב"ק אדמו"ר שליט"א, ונתן לו כסף עבור משקה להתוועדות לרجل يوم ההילולא של ב"ק אדמו"ר מהורש"ב, וכן נתן לו שני מאמרם בכתב יק מהורש"ב, ללימודם ברבים, אחד אחר תפילה ערבית והשני למחרת, אחר תפילה מנהה. המאמרים הם משנת תרמ"א, של ב"ק אדמו"ר מהר"ש, מהנתה מהורש"ב היר אן המשך אורן, וב' מאמרם אלו הם מאמצע המשך, ועוד עתה לא פורסמו.

ליל שישי, אור ל"ג ניסן: לאחר תפילה ערבית נתן לרוב שמואל לויטין 15 דולר עבור משקה להתוועדות לרجل يوم ההילולא של ב"ק אדמו"ר הצע"צ. אמר שיתוועדו אחר בדיקת חמץ, וגם דיבר עוד כמה דברים.

ו"ג ניסן, ערב שבת הגדול: הבחורים נסעו לאפות את המצאות של ב"ק אדמו"ר שליט"א, ואח"ב חילק את המצאות בחזרה. הROLת הייתה פתוחה וכ"ק אדמו"ר שליט"א עמד בסמוך לה ונתן לכל אחד שתי חתימות מצאה, ולאחר מכן מוקני אנ"ש נתן שלימות. כמעט לכל אחד אמר: "א בשרין און א פרויליכן פסט".

אחר שגמר את הכוורת לפקח את החתיכה מראש המרוור וננתנה בסאלאט בין שתי חתיכות קענות של מצה, ואחונן ג'ב בשתי ידיו.

התחלו את הסעודה באכילת הביצה. ב"ק אדרמור"ר שליט"א לא בדקה, רק הטבילה כמוות שהיא במילח וונייר מעט את המים. במשך הסעודה ניגב הרבה פעמים את שפטינו ה'ק, במפתני ניר, את המצות כיסה היבט (מחשש שרוי).

באמצע הסעודה לא דיבר כלום. הרבה פעמים הביט על הכסא של אדרמור"ר מהורי"ע.

אינו יכול מרק עם מצות. בכל פעם קודם שהתחילה לאכול ניגב את המולג או את הקפה. אכל ורק בידו הימנית. מזינות כוסו של אליוו הייתה קודה ברכת-המוון, ולפניהם ציווה לשוטף את כוסו. מזוג תחילת את כוסו של אל"י ואח"כ את כוסו. בכל פעם קודם ששופך מים אחרונים שופך מעט מהוכוס לתוך הכללי של מים. אחד המסובין הי' המזמין, והמחליט על זה הי' הרוב שמואל לויטין (אומרים שכ"ק אדרמור"ר שליט"א אינו מזמין אכן, וגם לא הרבה לויטין). בברכת-המווןacho ב"ק אדרמור"ר שליט"א את הocus עד ברכת ברפה"ג (כל אחד אוחז כוסו בעת ברכת-המוון, לא רק המזמין).

את הדלת פתח בנו של הרש"ג. הגברים באו לאכול את האפיקום ליד ב"ק אדרמור"ן שליט"א. בשגנינו ל"יהודים" הנגדל רמו שיאמרו הכל, בשחזר את הocus של אליוו לתוך הבקבוק ניגנו "א-לי אתה", ושפרק הרבה פעמים, פעם מהוכוס לבקבוק ושוב מהבקבוק לכוס וعود ארבה פעמים מכוסו לבקבוק, וגם שפרק הין מהצלחת שעלי עומדר הocus, ואי אפשר הי' לעמוד על הסדר בזה.

אחר הסעודה נעמד בפְּרוֹזֶדֶר וכולם ניגנו "א-לי אתה", וב"ק אדרמור"ר שליט"א

שייהי בזית מהדור) והניח אותו על הסאלאט, ומעליו הניח גם סאלאט. על השולחן היו ראש חוריין, וחתקן חתיכה קתנה והניח אצל המרוור, בלילה זה, הראשון, חתך את החתיכה לאורכתה, והניחה משמאלו למרוור, וכן עשה גם לחורת. לבסוף נטל כולם בצל שלם עם הקליפה.

את הocus נטל בשתי ידייו ואח"כ העמידו בשמאלו על ימינו, בדרך הורדנה מעט, בישינו הימנית אינה מוגבהת שפת, וכשהcosa כבר בידו הימנית הגבוי אותה מעט, אך לא שלושה טפחים. הocus של אד"ש גודלה ביותר. לאמירת ההגדה חרי חון שאמרו בקול רם, וכשהגינו ל"מה נשתנה" חיכו כולם לכ"ק אדרמור"ר שליט"א, ולאחר כמה רגעים של שתיקה התחליל לומר "מה נשתנה" בלחישתו, ואחריו התחללו כולם לומר. ב"ק אדרמור"ר שליט"א אומר את ההגדה במהירות ואינו מחהה לחון, רק במקומות שעיריכים לשחות שמחה לו.

את המכות שפכו על הארץ, שהעמידו את הכללי ששפכים לתוכו על הרצפה שליד השולחן. ב"ק אדרמור"ר שליט"א מג בעצמו כל הד' בוסות. הבקבוק עם הין עומד בשק של ניר, לא רחוק מהשולחן, ובכל פעם נתן לו אחד את הבקבוק, ואחר שמנוגן מהיזרו.

"המושcia" ו"על אכילת מצה" בירן מירושב, ופרש המצות כשםם מכוסים. בספרון סיiran זו על גבי זו (כמו בכורן) ואחונן בשתי ידיים. לא הכנין לפיו בבית אחת. את החروسת ריבך בצלוחית שבתוכה עומד הocus, דהיינו נשתנה בצלוחית, וטבל בה את המרוור שלוש פעמים, ואחונן ג'ב בשתי ידיים וגם אותו לא הכנין לפיו בבית אחת. גם באמצע טבל את המרוור בחروسת, ובכל פעם שלוש פעמים. אח"כ לפקח את החתיכה מראש המרוור וטבלה בחروسת וכרכחה בסאלאט.

"כ"ו בשמחה", וכולט יצאו אחריו ללוותו, ורמו שלא ילכו, אך היו שהלכו הלאה, ואח"כ הסתובב ורמו בידו הק' שילכו חורה. יוס' א' דפסח: בסעודות היום נטל את ידו הימנית ד' בעמיהם. בתוך הסעודה אמר לחיים לכל אחד מהמטובים, פעם בין הרגים לבשר ופעם קודם ברכת-המן. קודם ברכת-המן אכל חתיכת מצה קטנה שטבלה במלח וננתן עלי' עוד חתיכה קטנה ושם עלי' מלך (בן נהג בכל הסעודות של פסח).

ليل ב' דחג הפסח: הסדר השני התייחס קודם שעיה תשע, ונמשך עד לשעה אחת בערך. הפעם הביא עמו כ"ק אדמור' שלייט"א את הקערה עם המזות, והניחה את המפות בין כל מצה במזו בסדר הראשן, גם הביא עמו כוס של זכוכית ובה עשה קידוש. לך את הכסות בימינו וננתנה לשמאלו ואח"כ החזר לימיינו בהורדה מלמעלה למטה, אך ידו אינה מוגבהת ג' טפחים מהשולחן.

בלילה זה חתר את ראש המדור לרוחבו והניחה מימין המדור, וכן עשה גם לחורות אחר אכילת מדור נשר מעט מדור על הקערה שלו (אולי מפני שהמדור הי' מרמא, יותר מביליה הראשון). את ההגדה (שקורות הסעודה) אמר בהסיבה, גם הלילה מג' כוסו של אליו קודם ברכת-המן, הפעם אחז את כוס ברהמי' רק עד הא' ל-אビינו. "נסמותי" אמר ברכיות ובכלל רם, עדiscal הנוכחים יכול לשמעו. בעיקר בכמה בז'ובכל קומה לפניו תשתחווה". כשהגענו ל"שוכן עד" התחיל החזן לומר בקהל רם, ורמו לו ובם דחפוו שישתוק, ורמו לו כ"ק אדמור' שלייט"א שיאמור בקהל (בשחון אותו ב"שוכן עד" סיום כ"ק אדמור' שלייט"א את "הוזו" הגדול). ב"ה' זכרנו" רמו לכל הנוכחים שיאמרו ג'ב.

אחרי עיריכת הסדר נכנס לבית-הכנסת ובכאר כמה פסקאות בהגדה, כמו בכל שנה, ונמשך בשעתים, בהפסקות של ניגונים.

הפסיק ואמר בשם כ"ק מ"ח אדמור'ר, היהו שהנignon הזה הוא סגולה לנילוי אליהו, שהו הכהנה לביאת משיח, וענינו הוא ביאת המשיח, لكن' ינגנו אותו בשמחה, שהוא יהי סגולה לנילוי אליהו ועייז' יביאו את הגאולה האמיתית והשלימה למיטה מעשרה טפחים ב Maherha, אכן. ומיד התחלו לנגן ולרקוד וכ"ק אדמור'ר שליט"א מהא כפיו הק' בשמחה רביה.

אח"כ ירד למיטה ועמד ליד חדרו הק' כשחדלת פתואה מעט, ונשען בכתפו על הפתה ודייבר כמה שיחות, בהפסק ניגונים ורוקדים. כ"ק אדמור' שלייט"א היה מאד בהתרגשות, וכשדריך בעניין הנשמה שהיא חלק אלה ממעל ממש, הראה בידו הק' על שלושה אנשים שעמדו במולו: "און אט די נשמה געפינט זיך אין אייער גוף און אין אייער גוף און אין די אלען וואס שטייען דאס", והראה בידו הק' על העומדים ברוחק מעט, ואמרה: "און די אלע נשמות וואס איך קען זיין ניט דערלאנגען מיטן פינגערא".

אח"כ דיבר אשרמצוות הוא היחיד נצחי לעולם ועד, ואחו בוקן של הרב זלמן דוכמאן ואמרה: "און איז זאגט פינפ' מינוט תחילם, איז דורך דאס ניט קיין פינפ' מינוט, נאר סאיין אן ענין נצחי".

אח"כ אמר שהרב מרדכי מענטליך ילק לركוד עם כל התלמידים שלומדים אצליו ואלו שכבר למדוה. היו אחידים שעמדו ולא הלכו לركוד, כי לא רצו ללכת לפני, ושאל הרבה אם למדרו אצל הרב מענטליך, אח"כ החל בעצמו לרקוד, ורקד בשמחה גדולה ועצומה. אח"כ דיבר שיחה בתוך מעגל של אנשים, ואח"כ החל להדרו.

כעבור משך זמן יצא מהדרו לבוש במלבוש העליון, ונכנס לאל הקטן, ואח"כ ליד הפתח של הוזל הגדול וציווה לכל אחד להכנס לואל לרקוד שם. היו הרבה שלקהו אותם בידו ודחוף לוזל. בשહלן לביתו ינגנו

בשנigen ניגון זה בכח, ואח"כ רמו כמה פעמים
שינגןו כולם. אח"כ הפסיק בשיחה ואחר
שוב התחליל ניגון הניל. ציווה להרבה
שיאמרו לחוים. לאחדים צווה לשותה ב-

כוסות ולהרבה נתן חתיכות מצה.
אמר לאחד שיאמר לחיים וכשלא שתה
את כל הבוס אמר לו ששתה את כולה
ובעצמך לך את הבוס שלו ושתה בולה,

וחפרק אותה והוראה להניל שהוא ריקה.

קודם ברכת-המזון ציווה לנגן את ניגון
אדלה", והוראה בידיו הק' לנגן את הבבא
הרבייה ג' פעמיים. בשויין אמר "ברשות
אדונינו" בקהל רם, ואח"כ אמר בלחש, ושוב
בקול רם "מרנן" וכו'. אחר ברכת-המזון
הבריוו שבל אחד יתפלל ערבית על מקומו,
ואחר ערבית ויחלק כ"ק אדרמור" שליט"א בוס
של ברכה. אחר חלוקת בוס של ברכה ישב
ובירוק ברכה אחרונה (שהבדיל בעצמו)
ואח"כ התחליל את הניגון "עSEN עסט זיר",
ואח"כ אמרו: "א געזונען זומער". הקהל
התחליל לנגן "כ"י בשמחה" והלך להדרו.

ש"פ קדושים, כ"ח ניסן, מבה"ח אייר:
ההתוועדות התחלילה קודם השעה שתים.
כ"ק אדרמור" שליט"א עשה קידוש וציווה
לומר לחוים, ואמר: "די וואס מען האט זיוי
נאך ניט איזינגלאדן זאגן לחוים זאלן
אויפהיין די הענד". אח"כ אמר שהיות
שבשת מברכים היא המשך לסעודה משיח
ולאחרון של פשת, لكن ניגנו "אני מאמין".
אח"כ הפסיק ואמר (ראה בפנים הספר ע' 302
ואילך) שהיות ולקרואת משיח צרכיהם לכלת
בשמחה, וממה יהי' שמח הלא יודע את
מצבו וכו', אך היהות שהגilioot שלעת"ל הם
מהתורה ומצוות שמקיימים עתה רק עתה
הוא מתן בסתר, שהו אחד מהנקודות בתוכן
הפנימי של הניגון ניע ושוריצי וכו' .
וירכאלן או דאייעדים דא קארטשאמען
ושם יהי' ווארכא . . ומזה צוריכים להיות
בשמחה, וצווה לנגן "ניע ושוריצי".

שבת, שביעי של פשת: למים האחרונים
באו הרבה אורחים, ביניהם גם הרב פרץ
מויצק והבחורים מקנדה. בארכאים בחורים
הלו כו לוויליאמסבורג וחזרו דאי"ח בתשי-
הכנסת, וחוורו בניגונים קודם השעה תשע
הרב שמואל לויטין אמר לכ"ק אדרמור"
שליט"א שבאו הבחורים מויליאמסבורג
ולא ענה כלום.

ליל אחרון של פשת: בסעודת הום נטל את ידו
הימנית ד' פעמיים.

אחרון של פשת: בסעודת הום נטל את
ידו השמאלית ד' פעמיים.

היום הייתה התוועדות נדולה בחצר.
התוועדות נמשכה כמספרה שעotta,
התחללה בשעה ש' וסתמייה בשעה
שתים. קודם התוועדות בא הרוב חורקוב
וביקש שיכירו שערבית ותפללו כל אחד על
מקומו, ואח"כ יעדמו בתור לחלוקת בוס של
ברכה, כי בפורים הי' אי סדר.

תחילה דבר בעניין סעודת משיח וציווה
לנגן ניגון שמת, ואח"כ "אני מאמין" ואח"כ
הג' תנוגות (לבע"ט, הרב המגיד ואדלה")
ואה"כ עוד ניגון, ולאחר הניגונים אמר מר מאמר
ד"ה "זונחה עליו ווח הווי", שארך חמישים
דקות. באמצעות התוועדות אמר שככל אחד
מהבחורים שהלו כהפיין דאי"ח יאמור
לחיים, וכל מי שאמור לחוים נשאל על ידו
אם הלך. את הת' יצחק שפרינגער שאל אם
המלך ואמר כן, ושאל אם חור דאי"ח וענה
שללא, ושאל אותו מודיע וענה שעוד לא
התרגל. ואמר לו: "מען האט דאך גערעדט או
מייזאל ניט אפליגן". אחד אמר לחוים ולא
שאלו אם הלך, ואמר לחוים פעם נופפת,
ואמר לו בשחוק שכבר אמר פעם על סטמן זה.
אמר שהבחורים ישטו ארבע כוסות,
והורה הרש"ג שיביאו יין שישטפיק לכולם.
באמצע התוועדות התחליל לנגן את הניגון
"עSEN עסט זיר כו". במוקן שהכל שתקו כדי
לשימוש, ואמרה: "עס איז ניט נוגע נאך צו מיר".

לנגן את הניגון שלא בדיקך והוירך ב"ק אדרמור" שליט"א. שרנו ניגון זה עוד כמה פעמים, ואח"כ אמרו: "איך האב געטורייט מײַן בעסט" (נטישתי כפי יוכלהתי) (וואה בפנים בספר ע' 308 - סי"א). בסוף ההתוועדות אמר שהbatchורים שהולכים לדורש בהבטי כנסיות ידרבו ממה שדיברו בעת התהועדות. גם אמרה: היות והשבת היא המשך לאחרון של פסח, لكن יאמרו לחיים, וציווה לאחדרים לומר לחיים.

יום ראשון, ט"ז מנחם אב: בשעה שבע וחציא בא ב"ק אדרמור" שליט"א ל-50ל' ובדורך ראה את את התי' ישראלי יוסף זלמנוב ממתין להכנס ליהדות, לקרוא יומם הולדתו ה-15. תחילת נכנס הרוב שניאור זלמן גווארוי לחדר ב"ק אדרמור" שליט"א, אך תיכף יצא ואמר שכ"ק אדרמור" שליט"א קורא את התי' ישראלי יוסף שיוכנס. בשוננס התענינין אצל ב"ק אדרמור" שליט"א בשלומו - אחורי שהיה חולה משך זמן - מה אומרים הרופאים ואם עורין סובל מהם. הניל אמר שמרגיש בבר טוב

ב"ק אדרמור" שליט"א: וזה האסתוטו געתאן לבבוד דין יומם הולדה? אין זאגן תחלים. לעונען אדרער צדקה?

הניל: צדקה האב אין געגען ווי אלע טאגן, נאר איך האב געחר Ort פינק פרקים תניא בעל-פה וזה איך האב זיין שווין געוואוועסט נאר אין פרק האב איך שווין פארגעסן.

ב"ק אדרמור" שליט"א: ואלסטו אַנפֿאָנְגָעַן אויס חורין דעם ועקסטען פרק, אויב דו וועסט קענען ענדיקן היינט אין גוט, און אויב נישט זאלסטו ענדיקן במשך פון די וואך. דו האסט שווין געדאוונט מנהה?

הניל: יע.

ב"ק אדרמור" שליט"א: וואו, אין דערהייט אידער דו ביסט געקומען אהער?

אחר הניגון אמר שזו ביבאת המשיח אבער מען דארף דארך נאך צויגין א שטיקל וועגן, וואס דעם שטיקל דארף מען דארך אויך גין בשמחה, איי דער תירוץ איי או זיין פלאם פיעער צמאן וואס ער האט צו דערגרוינן צו דעם תכלית, איי דאס גופא זעטיגט עס... וויבאָל זיין האבן א צמאן במילא זיינען דא דארטן, ואמר שינגען "עמאה לך נפשי" לאדרה", אבל כולם שתקו ואח"כ התחליל אחד לנגן, כשהומר אמר ב"ק אדרמור" שליט"א שכמדומה שזו לא מאדרה", וניגנו עוד ניגון אחר. כשגמרו שאל אפשר יש ניגון שלישי, וניגון אחד ניגון שלישי שבסטפו המילים "עמאה לך נפשי" (הניגון הוא זו רעקאָיו). כשגמרו שאל אפשר יש עוד ניגון רביעי, אך אף אחד לא ידע ונסען על ידו החק' והתחולל לנגן "עמאה לך" בניגון שאף אחד לא הכיר, וניגן אותו כמה פעמים ואחר אמר שעטה ניגנו בולם, אבל עוד לא ידעו אותו, וניגן אותו שוב ואח"כ אמר שהבחורים ייעזרו, אבל גם הם לא ידעו, אחד אמר שאת המילים "בן בקדוש" יודעים, ונישה אחד להשתתקו, ואמר לו ב"ק אדרמור" שליט"א: "זו אס הייסט אויר אים שווייגן, אויר האט וואס צו זאנט בעסער". אחר אמר: אבער וואס טוט מען או מען האט דעם צמאן אויך ניט, איי דאס איי די בקשה אתה ברהמיך הרבים רחם עליין, שהלא הש"ת יודע את גודל הרחמנות עליינו שאין אנו יודעים איך שהרחמנות עליינו גודל הוא, שזהו תוכן הפנימי של הניגון עסן עטס מען, וצזה לנוkehו. אותן אמרה דאייך לבן ניגנו ניגון, ואח"כ קודם אמרית דאייך לבן ניגנו ניגון, ואח"כ אמר מאמר ד"ה "על שלשה דברים".

אחר המאמר היו עוד כמה שיחות, ושוב ניגנו את הניגון "עמאה לך נפשי", וניגנו אותו כמה פעמים, ושוב אמר היל' ש"בן בקדוש" יודעים, ורעהו היל' השתתקו, ואמר ב"ק אדרמור" שליט"א: "ער זאנט בן בקדוש" און ער הייסט אים שווייגן". אח"כ התחליל אחד